

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9CoCsp/13/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8818203009
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Jusková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8818203009.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Juskovej a členov senátu JUDr. Jany Burešovej a sudcu Mgr. Miloša Koleka v spore žalobcu: BENCONT COLLECTION, a.s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692, proti žalovanej O. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom E. č. XXX, XXX XX E., o zaplatenie sumy 1.986,49 eura s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 3Csp/161/2018-97 zo dňa 06.05.2019 takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok v zamietavom výroku a vo výroku o nároku na náhradu trov konania.

Žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol takto:

„I. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi istinu vo výške 1.986,49,- eur spolu s vyčísleným úrokom z úveru do 30.09.2018 vo výške 1.356,53,- eur, s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 1.986,49,- eur od 01.10.2018 do zaplatenia, a to všetko do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Súd žalobu žalobcu čo do zvyšku z a m i e t a .

III. Žalobcovi sa p r i z n á v a nárok na náhradu trov konania v rozsahu 72 %, ktoré je trovy je p o v i n n á zaplatiť žalovaná a o ktorých bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

V odôvodnení svojho rozhodnutia okrem iného uviedol, že žalobca a žalovaná uzavreli dňa 20.02.2015 (správne malo byť dňa 23.02.2015) úverovú zmluvu, predmetom ktorej bolo poskytnutie finančných prostriedkov vo výške 2.000 eur, ktoré žalovaná mala splatiť v pravidelných 108 splátkach vo výške 40,00 eur mesačne. Zo strany žalobcu došlo k zosplatneniu celého dlhu ku dňu 05.01.2016. V prospech žalobcu žalovaná uhradila sumu 13,51 eura.

Ďalej uviedol, že prvou žalobcom uplatňovanou sumou je nárok na zaplatenie nezaplatennej istiny vo výške 1.986,49 eura. Je nepochybné, že žalobca poskytol žalovanej úver v sume 2.000 eur, pričom žalovaná uhradila celkovo sumu 13,51 eura, pričom súd vykonané úhrady započítal na úhradu istiny v zmysle ust. § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka, a preto žalovanú zaviazal na zaplatenie istiny v sume 1.986,49 eura. Ďalším nárokom uplatneným žalobcom bol nárok na vyčíslený úrok vo výške 1.637,86 eura s tým, že žalobca si zároveň uplatňoval úrok vo výške 19,90 % ročne z nezaplatennej istiny od 01.10.2018 do zaplatenia.

Zároveň uviedol, že sa zaoberal výškou dohodnutého úroku z úveru, ktorý bol v úverovej zmluve dojednaný vo výške 19,9% ročne. Úroková miera podobného úveru v bankách v čase poskytnutia úveru (02/2015) činila úrok 10,16 % p.a. Mal za to, že dohodnutý ročný úrok z úveru medzi stranami sporu v

danom prípade značne neprevyšuje mieru úrokov poskytovaných v tomto období bankami. Vzhľadom na vyššie uvedené závery súd prvej inštancie považoval dohodu o výške úrokov za primeranú a v súlade s dobrými mravmi.

Považoval za nesporné, že úverový vzťah spočíva v poskytnutí peňažných prostriedkov a do vrátenia poskytnutých prostriedkov má dlžník platiť úroky. Účastníci úveru pritom nemusia dohodnúť čas, na ktorý sa úver poskytuje. V takom prípade vzniká právo na úroky až do vrátenia poskytnutých peňažných prostriedkov. Pokiaľ si však účastníci úveru dohodnú úverové obdobie a dlžník poskytnuté peňažné prostriedky do dohodnutej doby nevráti, prichádzajú do úvahy za obdobie po splatnosti úveru úroky z omeškania. Ide pritom o odlišný inštitút oproti odplátnym úrokom a ten má sankčnú povahu. Keďže žalobca pristúpil k predčasnej splatnosti úveru, od tejto doby žalobca nemá nárok na úrok z úveru, ktorého platenie bolo dojednané.

V danej právnej veci žalobca pristúpil k zosplateniu celého úveru ku dňu 05.01.2016, teda týmto dňom sa stal splatný celý úver, zo strany žalobcu došlo k určeniu lehoty predčasnej konečnej splatnosti a súd dospel k záveru, že žalobcovi vznikol nárok na úroky z úveru iba do dňa 05.01.2016, potom už nastupuje režim platenia úrokov z omeškania, a preto súd prvej inštancie zaviazal žalovanú na zaplatenie úroku z úveru vo výške 19,9 % ročne odo dňa splatnosti prvej splátky, t.j. od 25.03.2015 do dňa vyhlásenia mimoriadnej splatnosti, t.j. 05.01.2016 a vo zvyšnej časti úrok vo výške 19,9% ročne zo sumy 1.986,49 eura od 01.10.2018 do zaplatenia zamietol.

Súd prvej inštancie žalobcovi nepriznal ani nárok na poplatky za upomienky spolu v sume 39,65 eura, nakoľko považoval sumu za tieto poplatky za neprimeranú,

Zároveň mal zato, že žalobca neunesol dôkazné bremeno, čo do tvrdenia o oprávnenosti výšky uplatnenej pohľadávky v časti nároku poplatku za upomienky, pretože nepredložil žiadne také dôkazy, ktorými by bolo možné objektívne posúdiť a preveriť výšku pohľadávky, ktorú si uplatňuje za súčasného zhodnotenia predmetného dojednania. Predmetný poplatok tak predstavuje iba ďalšiu sankciu v prípade omeškania spotrebiteľa s úhradami dlhu, nie iba skutočnú náhradu nákladov dodávateľa. Uplatňovanie uvedeného poplatku považoval za priečiace sa dobrým mravom v zmysle § 3 a § 39 Občianskeho zákonníka.

Ďalej uviedol, že žalovaná sa s plnením svojho peňažného záväzku dňom nasledujúcim po dni vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru dostala do omeškania, preto ju súd zaviazal zaplatiť aj úrok z omeškania v súlade s príslušným ustanovením Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády a to tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poukázal na to, že žalovaná požadovala výšku splátky 20,- eur mesačne, avšak žalobcom požadovanú istinu by splácala viac ako 8 rokov, a to k tomu ešte nepripočítal úroky a trovy konania, na ktoré má žalobca v zmysle rozsudku nárok. Súd teda žalovanej neuložil povinnosť plniť v splátkach.

O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku. Z uplatnenej sumy 3.960,01 eura (istina 1.986,49 eura + úrok 1.637,86 eura + úrok 19,90% vyčíslený ku dňu vyhlásenia rozhodnutia 236,10 eura + úrok z omeškania vyčíslený ku dňu vyhlásenia rozhodnutia 59,91 eura + poplatky), bolo žalobcovi priznaných 3.402,93 eura (istina 1.986,49 eura + úrok 1.356,53 eura + úrok z omeškania vyčíslený ku dňu vyhlásenia rozhodnutia 59,91 eura), teda žalobca mal v konaní úspech 86 % a neúspech 14 %, čo predstavuje úspech žalovanej. Žalobcovi po odpočítaní úspechu žalovanej vznikol nárok na náhradu trov konania v pomere 72 %.

2. V zákonom stanovenej lehote podal proti tomuto rozsudku odvolanie žalobca. Namietal, že napadnuté rozhodnutie je nepreskúmateľné a arbitrárne, pretože nie je zrejmé, z akého právneho predpisu súd vychádzal, keď uzavrel záver, že po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru žalobca nemá nárok na dohodnuté zmluvné úroky. Je zrejmé, že súd a akýkoľvek štátny orgán v SR má postupovať na základe a v medziach zákona, čo zaujatím takéhoto právneho názoru súdu bez podpory právnym predpisom zjavné naplnené nebolo. V prípade zmluvného úroku zastáva názor, že ide o dohodnuté zmluvné plnenie akcesorickej povahy. Uvedené znamená, že takéto plnenie je nevyhnutne spojené s istinou úveru, od ktorej existencie závisí aj samotný zmluvný úrok ako forma odmeny veriteľa za poskytnutie predmetného úveru. S poskytnutím úveru bol teda späť aj jeho nárok na zmluvné úroky, pričom žalovaná si bola tohto nároku vedomá a svojím podpisom zmluvy sa tieto zmluvné úroky zaviazala uhrádzať.

Mal za to, že už z jazykového výkladu je zrejmé, že veriteľ má nárok na úrok až do splatenia úveru. Zosplatenie úveru je len zmena termínu splatnosti, na ktorú má veriteľ nárok. V prípade ak by veriteľ úver nezosplátnil, dlžník by bol povinný platiť zmluvné úroky. Ak teda je dlžník povinný platiť zmluvné úroky v prípade ak platí úver v splátkach, odporuje logickému výkladu, aby bol od toho oslobodený v prípade oprávnenej zmeny termínu splatnosti.

Bol toho názoru, že úroky z úveru sú odplatom za poskytnutie peňažných prostriedkov na základe úverovej zmluvy a predstavujú cenu úveru. Dlžník je povinný platiť úroky od okamihu reálneho poskytnutia peňazí do okamihu ich reálneho vrátenia, a to či už v lehote alebo v omeškaní. Na povinnosť platiť úroky z úveru nemá vplyv ani zosplatnenie úveru. Táto povinnosť zásadne trvá do času reálneho vrátenia poskytnutého úveru.

Uzavrel, že v prípade zmluvného úroku ide de facto o odmenu veriteľa za poskytnutie úveru, pričom v uvedenom prípade k vráteniu plnej výšky úveru zo strany žalovanej doposiaľ nedošlo, na základe čoho je žalobca naďalej oprávnený aj na zaplatenie tejto položky.

Vzhľadom na vyššie uvedené žiadal, aby odvolací súd rozsudok vo výroku II. a III. zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie alternatívne žiadal, aby odvolací súd žalobe vyhovel v celom rozsahu a žalovanú zaviazal na náhradu trov konania vrátane trov právneho zastúpenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

3. Žalovaná sa k doručenému odvolaniu žalobcu v súdom stanovenej lehote, ale ani do dnešného dňa písomne nevyjadřila.

4. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) preskúmal vec spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo podľa zásad uvedených v § 379 a nasl. zákona č. 160/2015 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku zverejnil na úradnej tabuli ako aj webovej stránku Krajského súdu v Prešove dňa 01.06.2020 (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu dôvodným nebolo.

5. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích námietok v kontexte s namietanými nesprávnym právnym posúdením veci, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (Ústavný súd SR, sp. zn. II.ÚS 78/05).

6. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie v prejednávanom spore správne zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností a na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam a prejednávaný spor aj správne právne posúdil. Odvolací súd, osvojujúci si závery súdu prvej inštancie len na zdôraznenie vecnej správnosti dopĺňa:

7. Z obsahu súdneho spisu má odvolací súd za preukázané, že žalobca a žalovaná spolu so svojim zosnulým manželom uzavreli dňa 23.02.2015 úverovú zmluvu, predmetom ktorej bolo poskytnutie finančných prostriedkov vo výške 2.000 eur. Zo strany žalobcu došlo k zosplatneniu celého dlhu ku dňu 05.01.2016. V prospech žalobcu uhradila žalovaná sumu 13,51 eura.

8. Podľa § 380 ods. 1 CSP je odvolací súd odvolacími dôvodmi viazaný.

9. Vo vzťahu k žalobcom uplatnenému nároku na zmluvný úrok z úveru po zosplatnení odvolací súd uvádza, že splácanie úveru v splátkach vyvoláva na strane veriteľa (žalobcu) stav absencie požičanej sumy istiny, ktorá sa iba postupne (v splátkach) vracia a spláca a za tento stav nedostatku a úverovania patrí veriteľovi úrok. Úrok preto predstavuje cenu peňazí v zmysle ceny obetovanej príležitosti veriteľa, ktorý tým, že nemá k dispozícii istinu, nemôže s touto nakladať a produkovať zisk. Absentujúci zisk pokrýva veriteľovi práve úrok splácaný spolu v rámci splátky pôžičky v režime dojednaného záväzku. Tento stav tzv. výhody splátok je obvyklý a od nepamäti justifikuje nárok dodávateľa na úroky ako cenu dočasne obetovaných peňazí, ktorých dispozície sa veriteľ zbavuje v záujme získania budúcich úžitkov v podobe kapitalizovanej odplaty získanej za celé obdobie postupného splácania úveru, a teda výhody splátok.

10. Iný stav je však príznačný pre predčasné a mimoriadne zosplatnenie dlhu, kedy jednorazovým zosplatnením vzniká spotrebiteľovi povinnosť jednorazovo vrátiť sumu požičaného úveru, navyšenú o kapitalizované úroky ku dňu zosplatnenia a počnúc prvým dňom omeškania spotrebiteľa ide o protiprávny stav založený sankčným jednostranným predčasným zosplatnením úveru. V tomto prípade svojím právnym úkonom veriteľ navodzuje stav, v ktorom má právo získať okamžite späť celú sumu požičaných peňažných prostriedkov, v dôsledku čoho na jeho strane odpadá obmedzenie jeho práva

na dispozíciu s istinou, a tým obmedzenie obchodovania s peniazmi, ktoré už dlžník nemá právo vrátiť v režime výhody splátok. Práve v tom spočíva ekonomická podstata straty nároku veriteľa na úroky za požičanie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi.

11. S protiprávnym stavom sa prirodzene spájajú výhradne sankcie, keďže spotrebiteľ je v omeškaní s vrátením uvedenej sumy. Naopak, s protiprávnym stavom sa nikdy nebudú spájať odplatné plnenia, ktoré sa spájajú len so stavom lege artis, a teda stavom oprávneného držania peňažných prostriedkov podľa podmienok spotrebiteľskej zmluvy. Ak napriek tomu existuje zmluvná úprava, ktorá s protiprávnym stavom stotožňuje aj odplatné nároky patriace len v právne súladnom stave, je táto právna úprava na škodu spotrebiteľa neprijateľne odchylná od zákona, čo zmluvnú podmienku podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, resp. podľa § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka robí absolútne neplatnou.

12. Po zosplatnení úveru tak logicky nastupuje stav, v ktorom by mal mať veriteľ záujem vyvinúť úsilie smerujúce k skorému vráteniu peňažných prostriedkov a právny poriadok mu po mimoriadnom zosplatnení dlhu poskytuje viaceré právne prostriedky vymožená jednorazovo zosplatnenej pohľadávky. Ak teda nastal stav, kedy spotrebiteľ už nemá právny titul mať peňažné prostriedky u seba a tieto užívať, niet dôvodu ani na to, aby veriteľ inkasoval úroky, ktoré by mu patrili výhradne za stavu oprávnenej držby prostriedkov spotrebiteľom.

13. V opačnom prípade by bol založený krajne nespravodlivý a ústavne nekomformný stav, kde spotrebiteľ by bol vystavený všetkým sankčným mechanizmom vynútenia povinnosti a plnenia a veriteľ by naďalej pohodlne inkasoval úroky zo sumy, ktorú by mu spotrebiteľ na výzvu nevrátil. De facto by išlo o právny stav, podľa ktorého by sa popreli účinky veriteľom vyvolanej zmeny obsahu záväzku a veriteľ by úroky inkasoval ako keby k zmene záväzku nedošlo, zatiaľ čo však spotrebiteľovi by neboli garantované nijaké práva, ktoré mu plynuli zo zmluvy pred veriteľom vyvolanou zmenou záväzku.

14. Súd takýto stav v žiadnom prípade nemôže pripustiť, lebo by toleroval založenie hrubej nadvlády dodávateľa voči spotrebiteľovi, a to navyše za stavu, že veriteľ si môže nárokovať a môže sa domôcť jednorazového vrátenia peňažných prostriedkov z majetku spotrebiteľa a nemusí trpieť nijaké obmedzenia užívania svojho majetku podľa uzavretej zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

15. Ak by navyše odvolací súd takúto zmenu justifikoval, podporil by nielen hrubú nadvládu veriteľa, ale zároveň by podporoval aj stav, v ktorom veriteľ nie je nútený vymáhať svoju pohľadávku a odplatné úroky mu majú nahradiť stav jeho potenciálnej nečinnosti, resp. stav nespôsobilosti spotrebiteľa vrátiť požičanú istinu jednorazovo. Takéto konanie veriteľa však nepožíva v slovenskom právnom poriadku nijakú právnu ochranu a ani preto niet titulu na inkasovanie odplatných úrokov (rozsudok Krajského súdu v Prešove z 30. júna 2015 sp. zn. 6Co/190/2014).

16. Zo žiadneho ustanovenia všeobecne záväzných predpisov nevyplýva pravidlo, podľa ktorého má dlžník v spotrebiteľskom vzťahu povinnosť platiť cenu služby v podobe úrokov aj za obdobie po splatnosti pohľadávky. Nesprávne právne posúdenie účinkov vyhlásenia predčasnej splatnosti súdom namietané žalobcom nebolo opodstatnené. Podľa názoru odvolacieho súdu, v danom prípade súd prvej inštancie účinky vyhlásenia predčasnej splatnosti posúdil správne.

17. Relevantnej procesnej úprave založenej na pomere miery úspechu tej- ktorej sporovej strany súčasne zodpovedá i závislý výrok o trovách prvoinštančného konania.

18. Z uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku, ktorým súd prvej inštancie žalobu čo do zvyšku zamietol a v súvisiacom výroku o trovách konania ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

19. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 CSP. Dôvodom takéhoto rozhodnutia o trovách bola skutočnosť, že žalobcovi ako procesne neúspešnej strane nárok na náhradu trov odvolacieho konania nevznikol a žalovaná si náhradu trov odvolacieho konania neuplatnila a ani jej žiadne preukázateľné trovy odvolacieho konania nevznikli.

20. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 2 : 1; odlišné stanovisko predsedníčky senátu je v súlade s ust. § 394 ods. 1 CSP z dôvodu jej nesúhlasu s väčšinovým rozhodnutím senátu pripojené k rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.